

načela, po kojemu se imade provesti socijalna organizacija fašističke države i društva. Iza toga je iscrpivo prikazao strukturu dosadašnjih organa fašističke korporativne organizacije: sindikata, korporacija i Narodnog vijeća korporacija, te glavne ustanove, kojima se reguliraju radni odnosi u fašističkom sistemu: ustanovu kolektivnih ugovora i sudovanje u radnim sporovima. Ujedno je iznio i sadanje stanje radnika u fašističkoj Italiji, naročito s obzirom na plaću i uposlenost. U zaključku ispituje stav fašizma prema kapitalizmu te ocjenjuje njegovo nastojanje za ostvarenje novoga gospodarskog sistema, koji bi imao pretstavljati reformu sadašnjeg društvenog stanja.

Brošura se dobiva u knjižarama i kod pisca: u Zagrebu, Malimova ulica 34.

Karrer Otto: Das religiöse in der Menschheit und das Christentum. 2. Auflage, 8°, str. 274, Freiburg i. B. 1934. Herder & Co. RM 5.20.

Izvjesta se religiozna pitanja ne će nikada skinuti s dnevnoga reda. Tako pitanje: što će biti s milijardama ljudi, koji nikada nisu ili ne će upoznati kršćanstva? Kakova im je mogućnost spasenja dana? U čemu je ona naročita osebitost kršćanstva prema ostalim svjetskim religijama? I obratno: koliki je stupanj religioznoga u tim religijama i kako se odnose prema kršćanstvu? Kako valja da sudimo o formama tih religija i o njihovom sadržaju? Bez sumnje pitanja, što zanimaju ne samo teologa, koji ih mora dobro poznavati, nego i svakoga inteligentnoga vjernika, kojemu i samome ne može biti svejedno, kako pristaše katoličkoga kršćanstva sude o drugim religijama.

Autor je, dakako, uzeo u obzir sav materijal, što mu je bio na raspolaganje s religijsko-historičkog i filozofijskog polja novije povijesti filozofije i psihologije religija. I tu mu je uspelo dati jedan naučno precizan odgovor na sva pitanja, koja se okreću oko centralne osi: kako će kršćanstvo među svima obraniti svoj stav i dokazati, da je kraj svih velikih religija ipak ona jedino prava i istinska religija. Taj je odgovor dan ne na bazi vjerovanja, nego na bazi poređivanja ostalih religija. Knjiga je pisana jednim širokogrudnim pogledom, koji i u svim velikim religijama nalazi ono nešto, što je opće pozitivno, »katoličko kršćansko«. Ona sintetizuje sve, što vodi k jednom cilju, koji je Bog usadio u srca ljudska i k jednoj Crkvi svetoj, općoj. I tako izdiže katolicizam iznad svijeta, da ga moraju zavoljeti i poštivati i oni, koji se k njemu ne pribrajaju.

Ti su izvodi nanizani u drugomu dijelu (str. 203—249), koji je posve teološki. Možemo se s kojim rješenjem autorovim posve i ne složiti, ali temeljnu njegovu misao moramo pohvaliti i odobriti. S velikim duševnim užitkom i s velikom korišću će je proučiti svatko, tko želi, da u pitanjima moderne znanosti religija dobije ispravan uvid. Našemu svećenstvu, mlademu i starijemu bez razlike, najtoplije preporučujemo.

A. Ž.

Alajbeg Mladen: Na putu u svetište. Split 1935, 8°, str. 143. Naklada Hrvatske knjižare Split. Din 12.—.

Kateheta M. Alajbeg poklanja u ovoj knjizi »dragim sjemeništarcima rukovet klasja«, misli i pobudá, što ih je pokupio po sv. Pismu, profanim

književnim djelima i dr. U uvodu je donio mišljenja, koja se izjavljuju u prilog ove knjige i hvale je kao veoma uspješlu. U nekih 20 poglavlja niže autor svoja i tuda opažanja u cilju, da u pitomcima sjemeništa uzdrži dobar duh, koji će ih dovesti do oltara. Ima vrlo uspješnih poglavlja: Pro Ecclesia et Pontifice (str. 44), Anima christiana capta (str. 90), Tvoja misna majka (str. 135) i po sadržaju i po stilu, pa će ih sjemeništarci, nadajmo se, čitati s uspjehom.

Dodao bih dvije opaske: ne bi bilo rdavo, da je u čitavoj knjizi malo više osvrta i na onu stranu, koja je omladini svojstvena, a u životu važna, mislim: radoš, pjesmu, mladenačko veselje; ono, što je Keppler tako zgodno označio u naslovu i sadržaju svoje knjige »Mehr Freude«...! Drugo: ako je to knjižica i za sjemeništarce srednjoškolce, onda je bezuvjetno valjalo sve latinske citate donijeti u hrvatskom prijevodu. Čak bi se našlo i bogoslova, nažalost, koji pojedine stavke ne bi znali prevesti, a kamo li ne srednjoškolaca! Počesto je glavna misao baš u latinskom tekstu, na koji se vežu refleksije u hrvatskom jeziku, pa se dojam može lako izgubiti.

Knjiga je inače lijepo opremljena, sa srcem i zanosom pisana, pa joj želimo najljepši uspjeh!

A. Ž.

Moderna socijalna kronika. Tako se sada čita kratica MOSK u drugoj godini svoga izlaženja. Kad smo na početku izlaženja ove moderne i veoma potrebne knjižnice rekli, da želimo, e ne bude poput plamena, što se na početku razbukti, pa brzo ugasne, možemo sada u drugoj godini reći: želimo, da se ovaj razgorjeli plamen trajno uzdrži u svojoj snazi. Da kamogod prodre silom svoga žara spali sve, što je krivo i neispravno, a raspali, ražari i potakne na rad i požrtvornost sve, što je dobre volje u našem hrvatskome narodu. I ne samo među Hrvatima, nego i među pripadnicima ostalih narodnosti u državi, da se svi u slozi i ispravnom poimanju socijalnih svojih dužnosti nađu na okupu u obrani svojih domaćih ognjišta, a tim putem i u obrani domovinske svoje grude. Kućnog praga i domovinske svoje grude ne će obraniti oni, koji se danas kod nas razmeću kojekakovim frazama i pustim nadmetanjem u literaturi i novinama promičući marksističke ideje. Ti ne štuju ni Boga ni vjere, ni katoličke ni pravoslavne, nego psuju i harače po ovoj jadnoj zemlji, gdjeod stignu. Od njih treba braniti zemlju i narod. Najbolja nam se čini obrana otvaranje očiju širokim slojevima u duhu i smjeru, kojim stupa MOSK.

»Što je masonerija?« (sv. 5), »Masonerija u Hrvatskoj« (sv. 6), »Kominternu« (sv. 7) i »Marksizam« (sv. 8) svesci su puni sadržaja i pouke za svakoga, tko ih uzme u ruku. Masoneriju treba raskrinkati, kako je za stariji i raniji dio njezinog rada ovdje učinjeno. Svjetlo je njezina smrt! Trebat će što skorije učiniti isto i za sadašnje njezino stanje kod nas, koliko je i kako je razgranjeno. A sistem će se ruskog komunizma najbolje obrukati, kad ga razotkrijemo u svojoj njegovoj siromaštini i slabosti. To ovdje čine sv. 7. i 8.